

تجار و معاملات تجارتي

- تاجر کسی است که **شغل معمولی** خود را **معاملات تجارتي** قرار بدهد.
- ۱. منظور از شغل معمولی **ضرورت تکرار عمل** توسط تاجر می باشد و معاملات تجاری منظور معاملات مندرج در **ماده ۲ قانون تجارت** است.
- ۲. **خدمات دولتي** در قالب فعالیت های تجاری، **عمل تجاری محسوب نمی شود**.
- ۳. فعالیت های **شرکت های دولتي**، عمل تجاری محسوب می شود.
- ۴. **کلیه شرکت های موضوع ماده ۲۰ قانون تجارت، تجاری هستند**.
- ۵. کارمند دولت، در صورتی که در غیر ساعات اداری به اعمال مندرج در ماده ۲ مشغول باشد، تاجر محسوب می شود.
- ۶. **قضات و سردفتران** از تجارت منع شده اند.
- ۷. **کارمندان کمرگ** نمی توانند به حق العمل کاری در گمرک پردازند.
- ۸. تاجر **ورکشسته** نمی تواند تجارت کند.
- ۹. تجارت در برخی موضوعات ممنوع بوده و یا محدودیت دارد و در اختیار دولت است مانند معاملات راجع به ارز.
- ۱۰. معیار های شناسایی تاجر: ۱- شخصی ۲- موضوعی
- ۱۱. قانون گذار سیستم **شخصی-موضوعی** را پذیرفته است. (م ۲، ۱ و ۳ ق.ت)
- ۱۲. اگر شخص برای **دیگری** معامله نماید **تاجر محسوب نمی شود**.

۱۳. تاجر باید اعمال تجارتي را به نام و حساب خود انجام دهد.

۱۴. در صورتی که اشخاص ممنوع التجاره ای، معاملات تجاری نمایند، این معاملات **صحیح** است.

اعمال تجاری

انواع: ۱- ذاتی ۲- تبعی

اعمال تجاری ذاتی اعمالی هستند که قانون گذار آنها را تجاری تلقی کرده است و هر کسی که این عملیات را

انجام دهد، تاجر محسوب می گردد. مانند: بیمه و بانکداری

اعمال تجاری تبعی اعمالی هستند که چون از جانب تاجر صورت می گیرند، تجارتي محسوب می شود. مانند:

کلیه معاملات شرکت های تجاری و معاملات نماینده شخص تاجر برای امور تجاری تاجر.

معاملات تجاری ذاتی

(۱) **خرید یا تحصیل هر نوع مال منقول بقصد فروش یا اجاره اعم از اینکه تصرفاتی در آن شده یا نشده باشد.**

▪ **تعریف تحصیل:** عملیات مشروع حقوقی ارادی که برای کسب مالکیت یک مال منقول منقول صورت می پذیرد.

▪ **خرید بدون قصد فروش** عمل تجاری نیست، هر چند نهایتاً فروش صورت بگیرد.

▪ **تصرف یا عدم تصرف،** در اموال تحصیل شده تأثیری بر تجاری بودن عمل ندارد.

▪ به غیر از **معاملات غیر منقول** شرکت های موضوع ماده ۵ قانون تملک آپارتمان ها مصوب ۱۳۴۳، معاملات

اموال غیر منقول، **غیر تجاری** است.

▪ شرکت های سهامی، شکلاً تجاری هستند و حتی در موضوعات غیر تجاری نیز می توانند فعالیت نمایند ولی در مورد **معاملات غیرمنقول** این شرکت ها فقط می توانند در حدود ماده ۵ قانون تملک فعالیت نمایند.

(یعنی **ساخت و ساز املاک** توسط شرکت های موضوع ماده ۲۰)

۲) **تصدی** به حمل و نقل از راه خشکی یا آب یا هوا بهر نحوی که باشد.

▪ این بند اشتغال به صورت انفرادی را بیان نمی کند و نظر به جایی دارد که تشکیلات و موسسه ای جهت این امر تشکیل می گردد.

▪ کسانی که صاحب یک وسیله نقلیه می باشند و با آن ارتزاق می نمایند، تاجر محسوب نمی شوند.

▪ **شرایط تصدی** (۱) نیازمند بنگاه و موسسه می باشد (۲) تکرار عمل

۳) هر قسم عملیات دلالی یا حق العمل کاری (کمسیون) و یا عاملی و همچنین تصدی بهر نوع تأسیساتی که برای انجام بعضی امور ایجاد میشود از قبیل تسهیل معاملات ملکی یا پیدا کردن خدمه یا تهیه و رسانیدن ملزومات و غیره.

۴) تأسیس و به کار انداختن هر قسم کارخانه مشروط بر اینکه برای رفع حوائج شخصی نباشد.

▪ **کارخانه** مکانی است که چیزی به چیز دیگر تبدیل می شود.

▪ منظور از این بند، **انجام عملیات تولیدی** است نه صرف ساخت و ایجاد کارخانه.

▪ **پیشه ور تاجر محسوب نمی شود**، چرا که ارزش کار شخصی و عملیات پیشه ور بر اشیائی که تولید می

نماید باعث ارزشمند شدن کالا می گردد مانند خیاطی یک نفر خیاط ماهر و این مهارت بر مواد اولیه و لوازم

تولید غلبه دارد.